

højtærede Finansminister, som var Raadgiver under Skattelovgivningen, der var Josef, nej, han gjorde, hvad han kunde, for at de Aar kunde blive daarlige. Hvis man havde fulgt hans Udtalelser, hvis Brandes ikke havde været klogere, havde vi siddet daarligere i det, end vi gør, for saa havde vi faaet færre Skatter.

Jeg maa gøre opmærksom paa en Ting med Hensyn til de indirekte Skatter, som jeg glemte før. Da den nuværende Finansminister kom til Brandes og sagde Tak for de indirekte Skatter, føjede han til: Du har glemt noget, nemlig Røgtobak og Skraatobak, det er noget, som giver Penge! Desværre var Brandes her alt for villig til at følge den højtærede nuværende Finansminister, derfor fik vi de Skatter, som vi nu har at slaas med. Jeg synes, at Venstrømænd har godt af at huske, hvordan Landet laa den Gang, naar de kommer ud og taler om de indirekte Skatter, vi fik under Krigen.

Jeg erkender som sagt, at det er 3 vanskelige Aar, der er gaaet, men vi maa nu heller ikke overdrive Vanskelighederne. Landbruget har i disse 3 Aar haft Afsætningsforhold saa gode, som tænkes kunde. Medens andre Lande klager over, at de ikke kan faa Afsætning for deres Overskudsproduktion, har Danmark i disse 3 Aar haft sin Udførsel ordnet, der er ikke et eneste Pund Smør, ikke et eneste Pund Flæsk, ikke et eneste Æg, uden at vi, hvis vi ikke selv har haft Brug for det, har kunnet afsætte det til en god Pris. Det maa ikke glemmes. Og saa har der været en Ting til, og det er, at Staten har haft gode Indtægter. I de to første Aar var Skatteindtægten 25 Mill. Kr. højere under det nuværende Ministerium end under det foregaaende. Saaledes ligger Landet.

Men der har været Vanskeligheder i Kraft af Arbejdsløshed, i Kraft af en sygnende Industri, og det er Ministeriet ikke uden Skyld i. Medens man i andre Lande havde Øje for Valutavanskelighederne og tog Hensyn dertil gennem Reguleringer, naar man saa, hvorledes Pengenes Værdi skiftede fra Dag til Dag, lod man her i Danmark Kræfternes frie Spil raade, *Kræfternes frie Spil!* Man viste sin Dygtighed ved at stikke Hovedet i Busken og sige: lad det nu gaa, som det bedst kan. Derved skabtes der Arbejdsløshed, og det er denne Arbejdsløshed, der er Aarsag til, hvad vi kan kalde de vanskelige Aar; thi hvor der er 100 000 arbejdsløse, der skal underholdes, bliver det vanskelige Aar. Men hvis Ministeriet havde været vaagent, hvis de havde

haft samme Forstaaelse, som man havde i andre Lande af, at man maatte undersøge Valutavanskelighederne, kunde man have begrænset denne Arbejdsløshed i meget væsentlig Grad, og man kunde have skaffet større Skatter, ikke blot fra Industrien, men ogsaa fra Arbejderne og sparet de mægtige Udgifter til de arbejdsløse.

Derfor er Ministeriet ikke uden Skyld i de vanskelige Aar. Hvorfor bar man sig saaledes ad? Fordi man vilde have billigere Varer fra Udlandet. Er der nogen, der har fundet disse billige Varer, hvor er disse billige udenlandske Varer, hvor findes de? Der er kommet en Del herind, men er de kommet ud til Forbrugerne? Nej, for man er bange for Kontrol, Kræfternes frie Spil skal ogsaa her gøre sig gældende. Derfor har Befolkningen ikke faaet de billige Varer, men den har faaet Arbejdsløshed. Man er bange for Kontrol, og vi er derfor naaet til, at Danmark rangerer mellem de Lande, hvor Varepriserne er højest, medens vi i 1920 var naaet til at være blandt de Lande, hvor Varepriserne var lavest. Denne Udvikling har fundet Sted i de forløbne tre Aar, fordi Kræfternes frie Spil har faaet Lov til at raade — og saa paa Grund af Regeringens Ængstelse for Kontrol, en Ængstelse, som ogsaa gav sig Udslag ved Landmandsbank-Affæren.

Jeg skal ikke her komme ind paa Landmandsbank-Affæren, jeg mangler Forudsætninger for at kunne gøre det. Hvis denne Sag skal drøftes her, maa det blive andre, der fører den frem. Men jeg har et Spørgsmaal at rette til den højtærede Statsminister, og det er dette: om vi i en nær Fremtid kan vente os Resultatet af de Undersøgelser, som Bankkommissionen foretager. Der kommer modstridende Oplysninger frem. Jeg henstiller til den højtærede Minister at lade os vide, om vi snart kan vente disse Oplysninger. For hvis de er paa Trapperne, vil det være rimeligt at vente med at drøfte hele dette Forhold, indtil disse Oplysninger kommer til at foreligge, og vi ser, om Sagen er ført til Tops, til Bunds, og om Rigsdagen faar alt at vide, faar Papirerne paa Bordet, uden at noget stikkes til Side. Dernæst vil jeg spørge den højtærede Minister, som jo arbejder ivrigt paa at skaffe Balance og skaffe Indtægter, og som ved, at han hvert Aar har en Udgift paa 2,4 Mill. Kr. at udrede til dermed at betale Nationalbankens Laan uden at faa Beløbet igen fra Landmandsbanken — tænker Ministeriet paa at gøre Erstatningskrav gældende i Henhold til Højesteretsdommen overfor den Ledelse,